

ΓΙΑΤΙ ΜΑΣ ΧΡΕΙΑΖΕΤΑΙ Η ΨΗΦΟΣ

Στις 16 Φεβρ. έγινε συγκέντρωση τῶν μελῶν τοῦ Σ.Δ.Γ. στὴν Ἐταιρία Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν γιὰ νὰ τοὺς ἐξηγηθεῖ ὁ σκοπὸς τῆς Δημοσίας Συγκέντρωσης ποὺ ὀργανώνει ὁ Σύνδεσμος γιὰ τὴ δημοτικὴ ψήφο καὶ νὰ συντονιστοῦν ὅλες οἱ ἐνέργειες. Μίλησε πρῶτα ἡ πρόεδρος κ. Αὔρα Θεοδωροπούλου καὶ ἐξήγησε μὲ ἀπλᾶ λόγια **γιατὶ ἡ ἑλληνίαια χρειάζεται τὴν ψήφο.**

Η ΟΜΙΛΙΑ ΤΗΣ κ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΥ

«Μολονότι ὁ Σύνδεσμός μας ἀσχολήθηκε καὶ ἀσχολεῖται πάντα μὲ διάφορα ζητήματα ποὺ ἀφοροῦν τὴ γυναίκα καὶ ἀποβλέπουν στὴν ἐξίσωσή της μὲ τὸν ἄντρα στοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας, στὴν οἰκογένεια, στὴν ἀντίληψη τῆς ἡθικῆς, ὡς τόσο δὲν πρέπει νὰ ξεχνοῦμε ποτὲ πὼς ὁ κυριώτερος καὶ ἀμεσώτερος σκοπὸς μας εἶναι ἡ πολιτικὴ χειραφέτηση τῆς γυναίκας καὶ ἡ ἀπόχτηση τῆς ψήφου, γιατί πιστεύομε πὼς αὐτὴ θὰ ληθοῦν πολὺ εὐκολώτερα ὅλα τὰ ἄλλα τὰ ζητήματα. Γιὰ τὸ σκοπὸν αὐτὸν ὀργανώνει ὁ Σύνδεσμός μας μιὰ δημόσια συγκέντρωση ὅπου θὰ δοθῇ ἡ εὐκαιρία στὶς γυναῖκες νὰ ἐκδηλώσουν τὴν ἀπαίτησή τους νὰ τοὺς δοθῇ **χωρὶς ἀναβολὴ** ἡ ψήφος γιὰ τὶς δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἐκλογὰς, σύμφωνα μὲ τὸ δικαίωμα ποὺ δόθηκε στὴν Κυβέρνηση ἀπὸ τὴν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ μὲ τὴν τροπολογία τῆς νομοθεσίας «περὶ δήμων καὶ κοινότητων» ποὺ δημοσιεύτηκε στὴν ἐφημ. τῆς Κυβερνήσεως τῆς 29 Αὐγ. 1925. Στὸ ἄρθρο 5 στὴν τροπολογία αὐτὴ ἀναφέρει καὶ τὸ ἑξῆς:

«Διὰ διατάγματος ἐφ' ἀπαξ ἐκδιδομένου δύνανται νὰ παραχωρηθῇ ἀπὸ τοῦ 1927 καὶ ἐφε-

ξῆς δικαίωμα ψήφου κατὰ τὰς δημοτικὰς ἐκλογὰς εἰς τὰς γυναῖκας αἵτινες συνεπλήρωσαν τὸ 30ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ γνωρίζουσιν ἀνάγνωσιν καὶ γραφήν».

Ἐπομένως σήμερον ἡ Κυβέρνηση μπορεῖ μὲν ἀπλὸ διάταγμα νὰ δώσει στὴ γυναίκα τὸ δικαίωμα αὐτό. Πρέπει ὅμως πρῶτα νὰ τὸ θελήσει ἡ Κυβέρνηση καὶ γιὰ νὰ τὸ θελήσει πρέπει νὰ ἐξαναγκαστῇ ἀπὸ κάποιαν ἐξωτερικὴν πίεσιν.

Προσπάθειες ἔγιναν ὡς τώρα ἀπὸ τὸ Σύνδεσμό μας ὅπως ξέρετε, ἀλλὰ γιὰ διαφόρους λόγους καὶ πρὸ ἄντων γιατί ἡ Κυβέρνηση ἦταν ἀπορροφημένη ἀπὸ διάφορα **ἐπείγοντα** ζητήματα—γιὰ κάθε Κυβέρνηση ὅλα τὰ ζητήματα εἶναι πρὸ ἐπείγοντα ἀπὸ τὴν ψήφο τῶν γυναικῶν—οἱ προσπάθειές μας ἔμειναν χωρὶς ἀποτέλεσμα.

Εἶναι λοιπὸν τώρα πιά καιρὸς νὰ τὸ καταλάβομε ὅτι ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἀγώνα μας ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ὅσο τὸ δυνατὸ μεγαλύτερη πίεση ποὺ μποροῦμε νὰ ἐξασκήσομε στὴν Κυβέρνηση ἡμεῖς οἱ γυναῖκες καὶ ἀπὸ τὴν ὁμαδικὴν ἐπιβολὴν τῆς θέλησής μας. Γι' αὐτὸ τὸ σκοπὸ ἀκριβῶς ὀργανώνομε καὶ τὴν δημόσια συγκέντρωσιν.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπὸ τὴν ὁμαδικὴν αὐτὴ ἐκδήλωσιν εἶναι ἀνάγκη **κάθε μιὰ** ἀπὸ μᾶς **κάθε μέρα**, στὸν κύκλο της, στοὺς γνωστοὺς της, νὰ ἐνεργεῖ ἕνα ἐντονὸ καὶ ἀδιάκοπο διαρωτισμὸ. Καὶ γιὰ νὰ τὸν πετυχαίνει πρέπει νὰ εἶναι ἔτοιμη πάντα νάντικροῦσαι τὰ διάφορα ἐπιχειρήματα ποὺ θὰ τῆς παρουσιάξουν οἱ ἀντίπαλοι τῆς ἰδέας μας. Νομίζω λοιπὸν πὼς εἶναι σκόπιμο νὰ ἐπαναλάβομε ἄλλη μιὰ φορὰ ὅσα ἔχομε πεῖ πολλὰς φορὰς ὡς τώρα γιὰ νὰ τὰ ἔχομε ὅ-

λες μας πρόχειρα και να μη βρισκόμαστε πολλές φορές χωρίς απάντηση μπροστά σε αντιρρήσεις που, όσο κι αν φαίνονται κάποτε σοβαρές, δε στηρίζονται ούτε στο δίκιο ούτε στην πραγματικότητα όταν τις καλοξετάσουμε.

Το πρώτο πρώτο ερώτημα που μας προβάλλουν οι αντίπαλοί μας είναι το εξής:

«Γιατί τη θέλετε την ψήφο;»

Έχουμε πολλά **γιατί** ν' απαντήσουμε. Θα περιοριστούμε στα κυριώτερα.

Ζητούμε λοιπόν την ψήφο:

1) **Γιατί είμαστε κι εμείς όπως και οι άντρες μέλη μιας δημοκρατίας που πρέπει να στηρίζεται στην ελεύθερη θέληση όλων των πολιτών, αντρών και γυναικών.**

Αυτή είναι η μεγάλη αρχή που θέσπισε η Γαλλική Επανάσταση όταν κατέλυσε τη φεουδαρχία και κήρυξε στον κόσμο όλα τα δικαιώματα του ανθρώπου. Από τότε ο άνθρωπος έγινε **ως άνθρωπος** μια απόλυτη αξία μέσα στην πολιτεία, ανεξάρτητα από την κοινωνική του θέση, ενώ ως τότε αξία ήταν ο κυρίαρχος, ο δεσπότης. Αυτή όμως είναι η θεωρητική αρχή της δημοκρατίας. Δυστυχώς μερικώς από τις παλιές δημοκρατίες, όπως η Γαλλική και λίγες — πολύ λίγες — από τις καινούριες, μολονότι κηρύττουν πως στηρίζονται σαυτή τη θεωρητική αρχή της ισότητας όλων των πολιτών, αποκλείουν τη γυναίκα από την έννοια **άνθρωπος** όταν πρόκειται να έχει δικαιώματα — γιατί όσο για τις υποχρεώσεις της έχει απόλυτη ισότητα με τον άντρα.

Στην έννοια της ισότητας περιέχεται και η έννοια της ελευθερίας. Γιατί **ελεύθερος είναι εκείνος που υποτάσσεται σε νόμους που ο ίδιος θέσπισε** με τους αντιπροσώπους του στη Βουλή. Η γυναίκα όμως υπακούει σε νόμους, πληρώνει φόρους αναγκάζεται να δώσει τα παιδιά της στο στρατό, κτλ. κτλ. χωρίς να ερωτηθῆ ποτέ. Η γυναίκα επομένως, βρίσκεται στην ίδια θέση που βρισκόταν ο δουλοπάροικος πριν από τη Γαλλική επανάσταση, είναι **σκλάβο**. Γι' αυτό λοιπόν ζητούμε την ψήφο, για να γίνουμε και μες οι γυναίκες **άνθρωποι ελεύθεροι**.

2) **Γιατί η ψήφος είναι το ισχυρότερο μέσο με το οποίο μπορούμε να υποστηρίξουμε τα ιδιαίτερα μας συμφέροντα ως γυναίκες.**

Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία ότι τα συμφέροντα ολόκληρης της κοινωνίας είναι και συμφέροντα της γυναίκας, γιατί βέβαια δεν μπορεί να ποσπαστή το άτομο από το σύνολο. Η ανισότητα όμως που βαρύνει από αιώνες την γυναίκα, της έδημιούργησε μια θέση μειονεχτική σε πολλά σημεία. Μέσα στην οικογένεια επικρατεί η θέληση του άντρου πάντα κι ως έχει πολλές φορές δίκιο η γυναίκα κι ως είναι ανώτερη στη μόρφωση και στην κρίση.

Στην εργασία της, στην προαγωγή της, βρίσκει αδιάκοπα εμπόδια. Στην αντίληψη της ηθικής έχει που ο άντρας είναι ασύδωτος, η γυναίκα καταγράφεται σε ατιμωτικούς καταλόγους, Και πολλά άλλα. Αυτά λοιπόν τα **γυναικεία συμφέροντα** μονάχα

όταν θα έχει ψήφο θα μπορεί να τα υποστηρίξει αποτελεσματικά.

3) **Γιατί όλοι οι νόμοι που αφορούν το παιδί ρυθμίζονται ως τώρα σύμφωνα με την αντρική αντίληψη** και η πολιτεία δεν έχει παρά να κερδίσει αν άκουσθη και η γνώμη της γυναίκας, που είναι φυσικό να νοιώθει περισσότερο από τον άντρα τις ανάγκες του παιδιού, και να το συμπονή, γιατί κάθε γυναίκα έχει μέσα της την καρδιά μιας μάνας, είτε έχει είτε δεν έχει παιδιά δικά της.

Ολόκληρη λοιπόν η νομοθεσία για το παιδί στερείται το πολύτιμο αυτό στοιχείο που μονάχα η γυναίκα μπορεί να προσφέρει, γιατί δεν έχει η γυναίκα ψήφο.

4) **Γιατί όλα τα οικονομικά ζητήματα που αποφασίζονται στη Βουλή συνδέονται στενότερα με την οικιακή οικονομία και την ευημερία της οικογένειας**, και η συμβολή της γυναίκας στη λύση αυτών των ζητημάτων θα ήταν πολύτιμη εξ αιτίας της πείρας που έχει ως νοικοκυρά.

5) **Γιατί με τα πολιτικά δικαιώματα θα αποχτήσει η γυναίκα την αντίληψη της κοινωνικής της ευθύνης** και θα την εξυψώσει ηθικά, και θα πλατύνει τον πνευματικό της ορίζοντα, και μια τέτοια εξύψωση της γυναίκας θα ανυψώσει σίγουρα ολόκληρο το επίπεδο της κοινωνίας.

Θα περιοριστώ μονάχα στους λόγους αυτούς που νομίζω πως είναι οι σπουδαιότεροι και θα σας αναφέρω τώρα μερικώς από τις αντιρρήσεις που μας προβάλλουν όσοι καταπολεμούν τη χειραφέτηση της γυναίκας.

Οι κυριώτερες αντιρρήσεις είναι οι εξής:

1) **Ότι η γυναίκα που θα αποχτήσει την ψήφο θα παραμελήσει τον κύριο προσορισμό της, τη μητρότητα και θα βγῆ από το φυσικό της περιβάλλον, το σπίτι.**

Αυτή είναι η πιο συνηθισμένη αντίρρηση. Πολλές φορές αντηχεί οδυνηρά, σαν να κρούεται ο κώδων του κινδύνου. Μοιάζει όμως πολύ σαν το κούδουνη της πυροσβεστικής αντίλας που φτάνει στον τόπο της πυρκαϊάς όταν το σπίτι έχει πια καηώς τα θεμέλια. Το πήρατε πια είδηση ή όχι ότι το σπίτι το καλό κάηκε, δεν υπάρχει πια; Δεν το ξέρομε αν είναι για καλό ή για κακό, αλλά το γεγονός είναι αυτό: το καλό πατριαρχικό σπίτι, όπου γυρεύετε να κλείσετε τη γυναίκα, **δεν υπάρχει πια**.

Δεν υπάρχει για την εργάτρια και τη μικροαστή μάνα, γυναίκα, κόρη, αδερφή, που αναγκάζεται να δουλέψει στο εργοστάσιο ή στο γραφείο **για το ψωμί της και για το ψωμί των παιδιών της**, γιατί δεν μπορεί να θρέψει όλα τα στόματα το μεροκάματο ή το μισθάριο του άντρου.

Δεν υπάρχει για την πλούσια άστυ, γιατί προτιμά την άνευθυνη και αναπαυτική ζωή των ξενοδοχείων αφού μπορεί να την ακριβοπληρώσει, αλλά και αν υπάρχει ως εγκατάσταση σπιτιού, δεν υπάρχει γι' αυτήν ως **ασχολία της μητρότητας**. Πρώτον γιατί κανόνα θα έχει ελάχιστα παιδιά, αν έχει και κανένα, δεύτερον γιατί από την κούνια του ως που

να τελειώσει την εκπαίδευσή του θά τὸ παρατᾶ ἀδι-
άκοπα σὲ ξένα χέρια—παραμάνες, νταντάδες, γκου-
βερνάντες—καὶ ἔτσι θά τῆς μένει ὅλος ὁ καιρὸς ποὺ
τῆς χρειάζεται γιὰ τὴν τόσο ἀπορροφητικὴ ἀσχολία
τῆς κοσμικῆς ζωῆς.

Ἐδῶ λοιπὸν ἔχομε ἓνα **γεγονὸς** ποὺ δὲ θά τὸ
ἀλλάξει ἢ ψῆφος τῆς γυναίκας. Μπορεῖ μόνο νὰ
καλυτερέψει τὴν κατάσταση, νὰ συντελέσει στὴν
ἀνθρωπινότερη ὀργάνωση τῆς ζωῆς, σὲ τρό-
πο ποὺ ἢ μάνα ἢ ἐργατικὴ νὰ μπορεῖ ἴσως νὰ
δώσει περισσότερο ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ της στὰ παιδιά
της, ἢ ἀστὴ νὰ σοβαρευτῆ καὶ νὰ νιώσει κάπως τὴν
εὐθύνη της μπροστὰ στὸ κοινωνικὸ σύνολο.

2) **Θὰ χαλαρωθοῦν οἱ οἰκογενειακοὶ δεσμοὶ
μὲ τὸ νὰ ἔχουν ἀντίθετα πολιτικὰ φρονήματα τὰ
ἀντρώγια.**

Ὅπως ἔλειψε ὁ ἕνας ἀπόλυτος κυρίαρχος ἀπὸ τὰ
νεώτερα πολιτεύματα καὶ παρουσιάζεται μιὰ δημο-
κρατικὴ Κυβέρνηση ὡς ἡ συνισταμένη τῶν θελή-
σεων ὄλων τῶν πολιτῶν, τὸ ἴδιο θά γίνει καὶ στὴν
οἰκογένεια.

Ἡ διαφωνία μπορεῖ καὶ τώρα νὰ ὑπάρχει καὶ
ἔχομε ἄπειρα παραδείγματα στὴν τελευταία πολιτικὴ
περίοδο μὲ τὸ γωρισμὸ τῶν βασιλικῶν καὶ τῶν βε-
νιζελικῶν. Ἄν ὅμως ἡ διαφωνία δὲ φανερωθεῖται
πᾶρα ἔξω ἀπὸ τὴν οἰκογένεια εἶναι γιὰ τὴν κυριαρχεῖ
ἢ ἀντρικὴ γνώμη. Ἡ πίεση αὐτὴ ἔχει ὡς ἀποτέλε-
σμα μονάχα φαινομενικὴ γαλήνη, γιὰ τὴν ἢ πίεση γεν-
νᾶ τὸ μίσος τὸ κρυφὸ, ποὺ κάποτε θά βρῆ εὐκαιρία
νὰ ξεσπάσει. Ἡ ἐλευθερία, ἡ συνεννόηση, κρατοῦν
ζωντανὴ τὴν ἀγάπη, ἀνάμεσα καὶ σὲ κείνους ἀκόμα
ποὺ ἔχουν ἀντίθετες γνώμες, μιὰ ποὺ τίς σέβονται
ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου. Μὴν ξεχνᾶμε ὅμως πὼς ὑπάρχουν
πολλὲς οἰκογένειες—ἀνάμεσα μάλιστα στὸν προσφυ-
γικὸ κόσμον εἶναι οἱ περισσότερες ποὺ δὲν ἔχουν
κἄν ἓναν ἄντρα οἰκογενειάρχην, μὲ τὸν ὁποῖο νὰ δια-
φωνεῖ ἢ γυναίκα. Ποὺ λοιπὸν μπορεῖ νὰ στηριχτεῖ
αὐτὴ ἢ ἀντίρρηση;

3) **Δὲν ἔχει ἡ Ἑλληνίδα τὴν ἀπαιτούμενη
μόρφωση.** Πρέπει λοιπὸν γι' αὐτὸ νὰ τιμωρηθῆ ἢ
γυναίκα ποὺ εἶναι τὸ θῦμα τῆς ἀδιαφορίας τοῦ
Κράτους γιὰ τὴ μόρφωσή της: Τοῦ Κράτους ποὺ
διευθύνεται ἀπὸ τὸν ἄντρα, ὁ ὁποῖος ἐφρόντισε ἐ-
γωϊστικὰ πρῶτα-πρῶτα γιὰ τὴ δική του μόρφωση:
Ἄλλὰ ἴσια-ἴσια γι' αὐτό, γιὰ τὴν τωρινὴν κατάσταση
πάντα θά κρατᾶ τὴ γυναίκα σὲ κατώτερο πνευματικὸ
ἐπίπεδο, θέλομε νὰ ἔχει καὶ ἢ γυναίκα τὸ μέσο νὰ
ἐπιβάλλει τὴ θέλησή της στὴ ρύθμιση τοῦ κρατικοῦ
ὀργανισμοῦ, γιὰ τὴν ἔτσι μονάχα πιστεύομε πὼς θά
μπορέσει κι αὐτὴ νὰ ἔχει ἴση μερίδα στὰ πνευματικὰ
ἀγαθὰ ποὺ ὑπόσχεται τὸ κράτος σὺν τοὺς πολίτες.

4) **Ἡ ψῆφος δὲν τῆς χρειάζεται, γιὰ τὴν θὰ
ἔχει πάντα κάποιον ἄντρα προστάτη νὰ τῆς ὑ-
περασπίσει τὰ συμφέροντά της**

Δὲν ὑπάρχει τίποτα πιὸ ταπεινωτικὸ γιὰ ἓνα
πλάσμα ἀνθρώπινο ἀπὸ τὸ νὰ βρίσκεται στὴ θέση
τοῦ κηδεμονευόμενου. Ἄπὸ τὸ νὰ ἐκλιπαρεῖ τὴν προ-
στασία ἑνὸς ἰσχυρότερου ἀπ' αὐτό. Ἄπὸ τὸ νὰ μὴν

μπορεῖ νὰ στηριχτῆ στὴν καθαρὴ καὶ ἀπλὴ ἀντίλη-
ψη τῆς δικαιοσύνης. Πόσο ἀκριβὰ ἀγοράζεται πολ-
λὲς φορὲς αὐτὴ ἢ προστασία! Πόσες γυναῖκες ἀναγ-
κάστηκαν νὰ κατακυλίσουν ὅλα τὰ σκαλοπατῆρια τῆς
κοινωνικῆς ἀτίμωσης, νὰ θυσιάσουν κάθε σεβασμὸ
πρὸς τὸν ἑαυτὸν τους, γιὰ νὰ ἐξασφαλίσουν αὐτὸ τὸν
περίφημον καὶ ἀπαραίτητον προστάτη. Καὶ ὅταν δὲν
ἔχουν κἄν τὸν τρόπο νὰ τὸν ἀποχτήσουν καὶ μὲ τὸν
ξεπεσμό τους ἀκόμα, γιὰ τὴν εἶναι ἄχαρες, ἀσήμαντες,
βασανισμένες βιο αλαιίστριες; Δὲν ἔχουν ὅλες οἱ γυ-
ναῖκες ἐνὶ στοργικῷ πατέρα, ἓνα σύζυγο ἢ ἄ-
δερφὸ ποὺ νὰ τοὺς παραστέκει σὲ κάθε κρίσιμη
στιγμὴ τῆς ζωῆς τους. Καὶ τί νὰ ποῦνε οἱ φτωχὲς
προσφυγίνες, ποὺ τόσες καὶ τόσες βρίσκονται χωρὶς
κἄν ἓνα ἄντρα συγγενῆ στενὸ;

5) **Ἡ ἴδια ἢ γυναίκα δὲν ζητεῖ τὴν ψῆφον,
ἐπομένως δὲν τῆς χρειάζεται.** Εἶναι γνωστὸ πὼς
ἢ σκλαβιά δημιουργεῖ ἰδιαίτερη ψυχρὴ ἀπόψη σκλάβου,
ποὺ ἔχει συνηθίσει πιά τόσο στὰ δεσμά του ποὺ
δὲν ἔχει οὔτε τὴ θέληση οὔτε τὴ δύναμη νὰ τὰ ποτι-
νάξει.

Ἡ γυναίκα ἀνατράφηκε αἰῶνες τώρα μέσα σὲ πα-
ραδόσεις ὑποταγῆς στὸν ἄντρα. «Ἡ δὲ γυνὴ νὰ φο-
βεῖται τὸν ἄντρα» εἶναι ἢ ἐντολὴ τῆς Ἐκκλησίας στὴ
νύφη. Εἶναι λοιπὸν εὐκόλο νὰ στήσει ἢ γυναίκα τὴ
θέλησή της ἀντιμέτωπη στὸν ἀφέντη της καὶ τὸν κυ-
ρίαρχο καὶ νὰ ζητᾶ ἴσοτιμία, ὄχι μονάχα μέσα στὸ
σπίτι της μὰ καὶ πᾶρα ἔξω ἀκόμα;

Ἡ ἀνάγκη ὑπάρχει μέσα της καὶ γυρνεῖ μονάχα
τὴν εὐκαιρία νὰ ἐκδηλωθῆ. Ἀπόδειξη ἢ ἡχὼ ποὺ
βρῆκε ἢ ἐκκλησίᾳ μας σὲ μακρυνὲς ἑλληνικὲς ἐπαρ-
χίες, στὰ νησιά, ὅπως φανερώνουν τὰ θεομὰ γράμ-
ματα ποὺ λαβαίνομε κάθε μέρα.

Ἡ γυναίκα δὲν μπορεῖ ἀκόμα νὰ πιστέψει ὅτι
εἶναι δυνατὸ νὰ ἔχει γνώμη στὰ σοβαρὰ ζητήματα τῆς
πολιτείας. Ὅταν ὅμως τῆς δοθῆ μιὰ φορὰ τὸ ἐλάχιστον
πολιτικὸ δικαίωμα, ὅπως λ.χ. ἢ δημοτικὴ ψῆφος θά
ξυπνήσει μέσα της ἢ συνείδηση τῆς ἀνθρώπινης ἀξιο-
πρέπειας καὶ θ' ἀπαιτήσῃ πιά τὴν τέλεια πολιτικὴ
τῆς χειραφέτηση.

Καὶ δὲν ὑπάρχει καμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἢ πολι-
τεία θά ὠφεληθῆ σημαντικὰ ἀπὸ τὴν ὑπεύθυνον συμ-
μετοχὴ τῆς γυναίκας στὴ διοίκηση τῆς πολιτείας καὶ
πρῶτα πρῶτα τοῦ δήμου ὅπου ἢ μακροχρόνια πείρα
της σὲ ἔργα κοινωνικῆς προνοίας, τὸ ἐνδιαφέρον, ἢ
ἀφοσίωση, ἢ ἐργατικὴ ἀντιμετώπιση, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς οἰκο-
νομίας θά συντελέσουν εἰς τὸ νὰ ἐξιψωθῆ ἢ δημο-
τικὴ ἀρχὴ στὸν ἀληθινὸ της προορισμὸν».

*
*

Ἐπειτα ἀπὸ τὴν κ. Θεοδοροπούλου μίλησε ἢ
κ. Μαρία Σβώλου μὲ θέμα :

«Ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ Ὁ ΔΗΜΟΣ»,

Ἡ ὁμιλία τῆς κ. Σβώλου θά δημοσιευτῆ στὸ
ἐρχόμενον φύλλον.